

Формування інвестиційного потенціалу промислового туризму в умовах післякризового відновлення економіки

*Данилевич Мирослава Василівна¹, Камінський Любомир-Роман Юрійович²,
Петришин Дмитро Юрійович³*

Опубліковано	Секція	УДК
28.02.2025	Економіка	338.48:330.322:338.45

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15223631>

Анотація. У статті здійснено теоретичне та методологічне осмислення формування інвестиційного потенціалу промислового туризму як інноваційного напрямку розвитку національної економіки в умовах післякризового відновлення. На тлі повномасштабної агресії РФ, що спричинила руйнування виробничої та логістичної інфраструктури, актуалізується потреба в переорієнтації інвестиційної політики, пошуку нових точок зростання та залученні капіталу до галузей, здатних поєднувати економічну ефективність із соціальною та символічною значущістю. Промисловий туризм, розглянутий у статті як феномен постіндустріальної трансформації, постає не лише як інструмент збереження технічної спадщини, а й як чинник регіонального розвитку, реіндустріалізації та формування нових культурно-економічних ідентичностей.

Особливу увагу приділено методологічному забезпеченню оцінки інвестиційного потенціалу в зазначеній галузі, що потребує міждисциплінарного підходу із залученням інституційної економіки, просторового аналізу, сценарного моделювання та інструментарію креативної економіки. У межах дослідження проаналізовано низку європейських практик (Німеччина, Польща, Чехія, Франція), які демонструють дієвість стратегій ревіталізації промислових територій на засадах публічно-приватного партнерства та регіональної кластеризації. Автор обґрунтовує релевантність таких підходів для України, за умови їх критичної адаптації до специфіки воєнного й поствоєнного ландшафту, високої територіальної диференціації та потреби у швидкій соціально-економічній реінтеграції зруйнованих громад.

Зазначено, що сталий розвиток промислового туризму можливий лише за наявності ефективної інституційної архітектури, що поєднує державне стратегування, управлінську спроможність регіонів, суб'єктність громад і зацікавленість приватного сектору. У цьому контексті інвестиційний потенціал розглядається не як статична величина, а як динамічна система взаємодії економічних, соціальних та символічних чинників, що втілюється у формах партисипативного управління, економіки пам'яті та просторової інновації.

¹ доктор педагогічних наук, професор в.о. завідувача кафедри туризму, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

² аспірант Львівського університету бізнесу та права

³ викладач кафедри економіки і менеджменту Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського <https://orcid.org/0000-0003-1607-1172>

Ключові слова: промисловий туризм, інвестиційний потенціал, післякризове відновлення, ревіталізація, просторовий розвиток, публічно-приватне партнерство.

Formation of investment potential of industrial tourism in the context of post-crisis economic recovery

Annotation. The article provides a theoretical and methodological understanding of the formation of the investment potential of industrial tourism as an innovative direction of development of the national economy in the conditions of post-crisis recovery. Against the background of the full-scale aggression of the Russian Federation, which caused the destruction of the production and logistics infrastructure, the need to reorient investment policy, search for new growth points and attract capital to industries capable of combining economic efficiency with social and symbolic significance is becoming more urgent. Industrial tourism, considered in the article as a phenomenon of post-industrial transformation, appears not only as a tool for preserving technical heritage, but also as a factor in regional development, reindustrialization and the formation of new cultural and economic identities.

Particular attention is paid to the methodological support for assessing the investment potential in the specified industry, which requires an interdisciplinary approach involving institutional economics, spatial analysis, scenario modeling and creative economy tools. The study analyzed a number of European practices (Germany, Poland, the Czech Republic, France), which demonstrate the effectiveness of strategies for revitalizing industrial areas based on public-private partnerships and regional clustering. The author substantiates the relevance of such approaches for Ukraine, provided that they are critically adapted to the specifics of the war and post-war landscape, high territorial differentiation and the need for rapid socio-economic reintegration of destroyed communities. It is noted that the sustainable development of industrial tourism is possible only with the presence of effective institutional architecture that combines state strategy, regional management capacity, community subjectivity and private sector interest. In this context, investment potential is considered not as a static value, but as a dynamic system of interaction of economic, social and symbolic factors, which is embodied in the forms of participatory management, memory economy and spatial innovation.

Key words: industrial tourism, investment potential, post-crisis recovery, revitalization, spatial development, public-private partnership.

Вступ

Післякризове відновлення національної економіки в умовах повномасштабної війни проти України актуалізує потребу в переосмисленні векторів інвестування, пошуку нових точок економічного зростання та формуванні альтернативних моделей просторового розвитку, здатних не лише відтворити зруйновані системи, а й генерувати нову якість взаємодії між капіталом, працею та територією. У цьому контексті особливої уваги заслуговують ті сегменти економіки, які до останнього часу перебували поза основними пріоритетами державної політики, проте в умовах війни набувають символічного, соціального й економічного значення. Однією з таких перспективних галузей виступає промисловий туризм, потенціал якого виявляється на перетині економіки пам'яті, ревіталізації інфраструктури та креативних індустрій.

Інвестиційна привабливість промислового туризму формується не лише через традиційні фінансові показники, а й через його здатність забезпечувати мультиплікативний ефект для територіальних громад, стимулювати локальні ринки праці, підтримувати культурну ідентичність і відновлювати репутаційний капітал національної індустрії. У цьому сенсі зазначений напрямок відкриває нові можливості для міжгалузевої взаємодії, особливо в умовах постіндустріального травматизму,

характерного для багатьох регіонів України, що зазнали руйнування інфраструктури, депопуляції та втрати виробничого потенціалу.

Розвиток промислового туризму потребує не лише уваги з боку дослідників економіки туризму, а й міждисциплінарного осмислення, що враховує інституційні, соціокультурні, просторові та управлінські виміри. За сучасних умов набуває особливої ваги аналіз європейських практик і механізмів публічно-приватного партнерства, адаптованих до специфіки української відбудови, яка є не лише технічною, а насамперед ціннісною, символічною і стратегічною.

Проблематику діяльності та розвитку промислового туризму досліджували такі науковці: Адлер О., Білецька Н., Бойко О., Віблій П., Герасименко І., Гопка А., Гончар І., Завербний А., Зубченко В., Зухейр А., Калініченко Л., Кашченко А., Коваль О., Ковальчук О., Кошель В., Курганський Р., Лесько О., Лойко Є., Лужанська Т., Мадай Ю., Материнська О., Мирошник Т., Налутка П., Олексюк Г., Осипенко Н., Пекар П., Подольський О., Руда Л., Сорочан В., Цвілій С., Чернега О., Червона О., Шепелева О., Шиян Д., Ющук М. та інші.

Метою цієї статті є теоретичне обґрунтування та аналітичне осмислення процесів формування інвестиційного потенціалу промислового туризму як інструменту післякризового відновлення національної економіки з урахуванням сучасного інституційного контексту, викликів війни та перспектив регіонального розвитку.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких дослідницьких завдань: з'ясувати трансформацію змісту поняття «інвестиційний потенціал» в умовах повномасштабної війни; охарактеризувати промисловий туризм як чинник реіндустріалізації та просторової репрезентації національного виробництва; запропонувати методологічні засади оцінки інвестиційної привабливості галузі; здійснити порівняльний аналіз європейських практик; окреслити інституційні та управлінські передумови активізації інвестиційної діяльності у сфері промислового туризму на рівні регіонів і громад.

Результати

Початок повномасштабної агресії РФ проти України став не лише точкою зламу національної безпеки та територіальної цілісності, а й масштабним викликом для всієї економічної структури, що зруйнувала усталені парадигми функціонування виробничих систем, логістичних мереж, експортно-орієнтованих галузей. У таких умовах поняття інвестиційного потенціалу набуло не лише нових контурів, а й принципово іншого семантичного наповнення, що вимагає його осмислення крізь призму трансформаційної економіки, здатної діяти на розламаному ландшафті й при цьому формувати довгострокові вектори стійкого розвитку.

Інвестиційний потенціал більше не може розглядатися як сукупність наявних ресурсів, привабливих для капіталу, або ж як функція рентабельності окремих секторів. Його слід інтерпретувати як динамічну категорію, що відображає не лише кількісні, а й якісні характеристики здатності економічних агентів відновлюватися, розширювати виробництво, адаптуватися до нових реалій та інтегруватися в європейський економічний простір. У цьому контексті на перший план виходить чинник резильєнтності, тобто здатності до адаптивного зростання попри порушення, втрати й невизначеність [1].

Зазначений підхід вимагає переосмислення структури пріоритетів інвестиційної політики держави. Якщо в мирний час капітал переважно тяжів до традиційно прибуткових сфер - сільського господарства, ІТ, фінансових послуг, то в умовах війни й відбудови потенційно виграшними стають ті галузі, які здатні не лише продукувати вартість, а й консолідувати спільноти, зберігати трудовий потенціал, символізувати національну ідентичність. Однією з таких галузей, що довгий час перебувала поза полем стратегічної уваги, є промисловий туризм, інвестиційна цінність якого формується не

стільки навколо прибутковості, скільки навколо здатності створювати нові смисли у просторах постіндустріальної руйнації.

У цьому розумінні сама природа інвестування набуває ознак цивілізаційного вибору. Йдеться не лише про капіталовкладення в активи, а й про вкладення у відновлення довіри, розширення можливостей для міжсекторальної взаємодії, розгортання горизонтальних мереж співпраці між державою, бізнесом і громадянським суспільством. Саме тому категорія інвестиційного потенціалу потребує не лише кількісного оцінювання, а й якісного аналізу його формоутворюючих засад у світлі нової економічної реальності, яку визначають не лише ринки, а й цінності.

Промисловий туризм, який у довоєнний період здебільшого сприймався як елемент регіонального іміджу або культурного доповнення до індустріального спадку, в умовах післякризового відновлення набуває глибшого соціально-економічного значення. Його потенціал полягає не лише в залученні туристичних потоків, а й у стимулюванні процесів реіндустріалізації, тобто відновлення виробничої функції в нових форматах - відкритих, інноваційних, орієнтованих на взаємодію з громадою. У цьому контексті промисловий туризм постає як просторовий та символічний міст між минулим і майбутнім економіки, що потребує не просто фізичної реконструкції, а репозиціонування в колективній уяві як джерела національної сили [2].

Індустріальні об'єкти, які раніше виконували утилітарну функцію, можуть трансформуватися в активи культурної економіки, стаючи не лише ареною споживання інформації про виробництво, а й платформою для наративної реконструкції історії праці, технологій, інженерного мислення. В умовах післявоєнної України, де відновлення виробничих центрів пов'язане з питаннями демографії, трудової мобільності та національної ідентичності, промисловий туризм може забезпечити додаткову мотивацію для збереження й повернення людського капіталу до рідних громад.

Особливої актуальності набуває аналіз можливостей поєднання функцій туризму, освіти, культурної інтерпретації та бізнесу в межах окремих локацій. Деякі підприємства вже демонструють готовність до публічності, відкритості й розширення свого соціального впливу, формуючи нову етику корпоративної відповідальності. У Таблиці 1 окреслює типові підходи до інтерпретації промислового туризму в довоєнний період та у фазі післякризового відновлення.

Таблиця 1

Зміна функціонального статусу промислового туризму: порівняльний аналіз

Критерій	Довоєнний період	Післякризове відновлення
Домінуюча функція	Іміджева, розважальна	Освітня, мобілізаційна, економіко-культурна
Об'єкти включення	Поодинокі підприємства з історичною цінністю	Індустріальні зони, зруйновані об'єкти, технопарки
Модель взаємодії з громадою	Односпрямована (від підприємства до споживача)	Партисипативна, з включенням громади в управління
Інвестиційна логіка	Туристична рента, маркетинг	Мультиплікативний ефект, регіональний розвиток
Соціальна роль	Додатковий сервіс	Засіб символічного повернення індустріальної гідності
Просторова стратегія	Локальні маршрути	Інтегровані індустріально-туристичні кластери
Інституційна підтримка	Спорадична, без сталого механізму	Інтеграція у політику відбудови та інвестиційні програми

Узагальнено авторами за [2-6]

Зазначена трансформація демонструє, що промисловий туризм в Україні має потенціал стати не лише нішею креативної економіки, а й повноцінним драйвером

регіонального перезапуску, особливо в тих зонах, де традиційна промисловість втратила первинну функцію, але зберегла інфраструктуру та ідентичність. Саме тут, у точках перетину історичної пам'яті, економічної потреби й символічної сили, розгортається нова концепція просторового розвитку, яка потребує подальшого осмислення в економічній політиці держави.

Оцінювання інвестиційного потенціалу промислового туризму в умовах післякризового відновлення вимагає від наукової думки відмови від одномірних підходів, що базуються виключно на традиційних макроекономічних індикаторах. У сучасній економічній реальності, позначеній множинністю викликів, необхідним стає залучення методологій, що поєднують аналітику просторового розвитку, інституціональну економіку, теорію креативних індустрій та соціальну географію [1]. Такий підхід дає змогу виявити не лише фінансові, а й символічні, мережеві, культурні та інфраструктурні компоненти потенціалу, які, у взаємодії, формують основу для стійкого інвестування. Методологічна міждисциплінарність, необхідна для адекватної оцінки інвестиційної привабливості промислового туризму, також передбачає адаптацію якісних і кількісних методів до умов непередбачуваності й високої ентропії економічного середовища. Йдеться, зокрема, про застосування сценарного моделювання, регіонального SWOT-аналізу, індексних підходів до оцінки територіальної інвестиційної привабливості, а також кейс-методів, що дозволяють фіксувати унікальні локальні практики [7]. У Таблиці 2 наведено інформацію про сутнісні відмінності між класичними та сучасними методологічними підходами до оцінки інвестиційного потенціалу, релевантними у контексті промислового туризму.

Таблиця 2

Методологічні підходи до оцінки інвестиційного потенціалу промислового туризму

Підхід	Характеристика	Обмеження у застосуванні	Нові можливості в умовах післякризової економіки
Економетричний	Аналіз фінансових та статистичних даних	Неврахування соціокультурних чинників	Може бути адаптований через інтеграцію індексів сталого розвитку
Просторово-інституційний	Врахування ролі місцевих інституцій	Висока залежність від якості регіонального врядування	Забезпечує локальну релевантність та інклюзивність
Культурно-антропологічний	Дослідження значення індустриальних об'єктів у колективній пам'яті	Високий рівень суб'єктивізму	Виявляє приховані джерела символічного капіталу
Сценарний	Моделювання альтернативних сценаріїв	Потребує широкої бази даних та експертного залучення	Підвищує гнучкість стратегічного планування
Мережевий	Аналіз горизонтальних і міжгалузевих зв'язків	Складність кількісної оцінки	Визначає ефекти синергії та потенціал для кластеризації

Узагальнено авторами за [1, 7-9]

Як свідчить аналіз, жоден із підходів не є вичерпним сам по собі. Проте саме їх поєднання, адаптація до специфіки регіонального контексту та стратегічної мети дозволяє сформувати комплексне бачення інвестиційного потенціалу як багатовимірного, динамічного феномену, здатного реагувати на виклики і продукувати нові траєкторії зростання. У цьому сенсі міждисциплінарність не є лише методологічною модою, а стає необхідністю для побудови нової економіки - включеної, адаптивної, відкритої до смислових інновацій.

Вивчення досвіду країн Європейського Союзу, які успішно трансформували індустріальні зони в культурно-туристичні простори з високим інвестиційним потенціалом, дозволяє окреслити орієнтири для адаптації подібних моделей в українських реаліях. Важливо підкреслити, що такі практики не зводяться до реставрації об'єктів чи створення тематичних музеїв - мова йде про комплексні стратегії урбаністичного перетворення, економічного пожвавлення та символічної реабілітації територій, що зазнали структурної деградації.

Найяскравіші приклади - зони колишніх шахт у Рурі (Німеччина), металургійні комплекси в Остраві (Чехія), багатопрофільні індустріальні простори у Сілезії (Польща) - демонструють, як за належної підтримки з боку держави, муніципалітетів і приватного сектору, постіндустріальні об'єкти можуть стати платформою для формування туристичних кластерів, розвитку малого бізнесу, збереження технічної спадщини та навіть популяризації національного інженерного генія [11-12].

Значну роль у цьому процесі відіграють механізми публічно-приватного партнерства, які дозволяють оптимально поєднати інтереси інвестора, громади та органів влади. Такі механізми часто вбудовуються в загальнонаціональні програми ревіталізації, урбаністичної інновації, діджиталізації культурного сектору або екологічної реконверсії промислових територій. Особливої уваги заслуговують моделі фінансування, що поєднують структурні фонди ЄС, місцеві бюджети, бізнес-капітал і громадську ініціативу - так формується не лише інфраструктура, а й соціальний договір щодо її цінності.

Водночас очевидно є потреба у контекстуалізації європейського досвіду до умов воєнного та повоєнного відновлення України. Насамперед ідеться про інше розуміння часу й пріоритетів: в Європі трансформація індустріальних об'єктів відбувалася протягом десятиліть, тоді як в Україні вона має бути поєднана з нагальними завданнями відбудови, повернення переміщених осіб, реінтеграції зруйнованих громад. Тому модель має ґрунтуватися на швидкому пілотуванні, мультифункціональності об'єктів, широкому залученні громади та стратегічному позиціонуванні таких локацій у національній політиці пам'яті, просторового розвитку й культурної дипломатії.

У Таблиці 3 подано короткий порівняльний огляд окремих кейсів із європейського простору, які можуть бути релевантними для проектування українських стратегій у сфері промислового туризму.

Таблиця 3

Європейські моделі розвитку промислового туризму: можливості для адаптації в Україні

Країна	Об'єкт/ територія	Основні характеристики трансформації	Актуальність для України
Німеччина	Рурська агломерація	Комплексна ревіталізація шахт і заводів у культурні простори	Приклад кластера з мультифункціональною економікою
Чехія	Долні Вітковице (Острава)	Інтеграція металургійного комплексу у туристично-освітній простір	Схожість виробничого спадку та соціальної структури

Польща	Сілезія	Використання шахтарської спадщини для формування регіональної ідентичності	Високий потенціал для українських монофункціональних міст
Італія	Генуя, Порто-Маргера	Індустріальні порти трансформовані в культурно-туристичні локації	Можливість для портових міст півдня України (Одеса, Миколаїв)
Франція	Лотарингія	Збереження промислової архітектури та створення тематичних маршрутів	Вдале поєднання історії, дизайну та нових форм підприємництва

Сформовано автором [11-15]

Аналіз наведених практик підтверджує, що успішне формування інвестиційного потенціалу у сфері промислового туризму потребує не калькування готових моделей, а творчої адаптації, що враховує український соціокультурний ландшафт, потребу у швидкій відбудові, а також потенціал для зміни парадигми сприйняття постіндустріального простору - від занепаду до ресурсу відродження.

Аналіз перспектив промислового туризму в контексті післякризового відновлення української економіки неминуче веде до проблеми інституційного дизайну, управлінської спроможності та багаторівневої координації політик. Формування інвестиційного потенціалу в цій сфері не зводиться до матеріальної реконструкції індустріальних об'єктів або розробки туристичних маршрутів, а потребує створення середовища, в якому зацікавлені сторони здатні взаємодіяти на засадах довіри, стратегічного бачення та нормативної передбачуваності.

Одним із ключових викликів у цьому контексті є фрагментарність управління розвитком територій та обмежена суб'єктність окремих громад у питаннях формування власної інвестиційної політики. Відсутність сталої вертикалі відповідальності за трансформацію промислової спадщини, так само як і недооцінка потенціалу креативних галузей у стратегічному плануванні, сприяли маргіналізації теми промислового туризму в довоєнних економічних пріоритетах [2]. Після 2022 року, коли дедалі більше територій отримали статус постіндустріальних не з економічних, а з воєнних причин, потреба в осмисленні управлінської ролі місцевого рівня виявилася особливо гострою.

Державна політика має забезпечити інституційне ядро для формування індустріально-туристичних кластерів - таких, що об'єднуюватимуть бізнес, освітні та культурні установи, місцеву владу, активістські ініціативи. Для цього необхідне нормативне підґрунтя, яке визначатиме статус таких об'єднань, регламентуватиме механізми публічно-приватного партнерства, а також забезпечуватиме інвестиційні стимули для підприємств, що погоджуються на відкритість і переосмислення своєї виробничої функції. Особливу роль у цьому мають відіграти обласні адміністрації та агенції регіонального розвитку, здатні виступити фасилітаторами взаємодії між центральними органами влади та громадами.

Водночас місцеве самоврядування має отримати не лише делеговані повноваження, а й ресурси для стратегічного планування. Саме на рівні громад можливо сформувати автентичне бачення промислового спадку - не як тягаря, а як ресурсу. Такий процес включає і ревізію майнових реєстрів, і розвиток інфраструктури, і створення інституцій підтримки підприємництва на базі колишніх виробничих об'єктів. Не менш важливо - впровадження механізмів громадської участі, що дають змогу мешканцям долучатися до прийняття рішень щодо перетворення простору, долати недовіру й формувати почуття власності щодо результату.

У Таблиці 4 узагальнено інформацію, яка ілюструє ключові компоненти інституційної архітектоніки, необхідної для активізації інвестицій у сфері промислового туризму.

**Інституційні компоненти формування інвестиційного потенціалу
промислового туризму**

Рівень управління	Функціональні ролі	Потенційні механізми реалізації
Центральні органи влади	Законодавче регулювання, стратегічне бачення	Державні програми, фонди регіонального розвитку, податкові стимули
Обласна адміністрація	Координація кластерів, фасилітація проєктів	Агенції розвитку, обласні стратегії, міжмуніципальні ініціативи
Міське самоврядування	Просторове планування, робота з громадами	Генплани, муніципальні інвестиційні програми, громадський бюджет
Приватний сектор	Надання інфраструктури, управління об'єктами	Партнерства, франшизи, корпоративна соціальна відповідальність
Громадські ініціативи	Формування сенсових наративів, просвітництво	Медіаплатформи, тур-клуби, культурні події

Узагальнено автором [1, 2, 8, 16-18]

Таким чином, лише за умови комплексної взаємодії на всіх рівнях, з урахуванням локальних особливостей і водночас у межах загальнодержавної стратегії відбудови, можливо створити життєздатну інституційну модель, що стимулюватиме інвестиційну активність у сфері промислового туризму. Такі дії дозволять не лише залучити капітал, а й утвердити нову логіку розвитку - логіку партнерства, сенсової глибини та соціально орієнтованого економічного зростання.

Висновки

Осмилення формування інвестиційного потенціалу промислового туризму в умовах післякризового відновлення української економіки засвідчує наявність не лише стратегічної потреби в ревіталізації занедбаних промислових об'єктів, а й значного потенціалу для творення нових змістів економічного розвитку, в яких поєднуються цінності стійкості, відкритості та просторової справедливості. Зазначена галузь, попри її периферійний статус у традиційних підходах до інвестування, здатна відіграти роль важливого каталізатора локального зростання, збереження трудового капіталу, консолідації громад і символічного повернення до історії індустріального поступу як складника національної гідності.

Проаналізовані європейські практики доводять, що за належної інституційної підтримки, високої якості управління та стратегічного бачення промисловий туризм трансформується в багатофункціональний інструмент територіального розвитку, що генерує мультиплікативні ефекти в суміжних секторах - від готельно-ресторанного бізнесу до освіти, дизайну, урбаністики. Водночас український контекст вимагає глибокої адаптації зарубіжних моделей, спираючись на міждисциплінарну методологію, ціннісно вкорінену стратегію національного відновлення та специфіку повоєнної реконструкції.

Ключовим викликом у процесі активізації інвестицій у сферу промислового туризму залишається потреба у створенні ефективної інституційної архітектури - такої, що забезпечуватиме горизонтальну взаємодію між державою, громадами, бізнесом та громадянським суспільством. Лише за умов консолідованих зусиль, реального публічно-приватного партнерства й стратегічного планування на рівні регіонів можливе формування привабливого середовища для сталих капіталовкладень, орієнтованих на довгостроковий ефект та соціальну відповідальність.

Промисловий туризм, розглянутий як простір смислів, пам'яті та майбутнього, відкриває нову парадигму інвестування - парадигму, в якій капітал поєднується з довірою, інфраструктура - з ідентичністю, а економічна відбудова - з гуманітарною трансформацією. У цьому сенсі промислові об'єкти стають не лише залишками минулого, а матеріалізованими точками опори для формування економіки відновлення - інклюзивної, креативної та стійкої до викликів нового століття.

Список використаних джерел

1. Віблій, П. І., & Блавт, А. А. (2023). Інвестиційний потенціал України в умовах війни. Галицький економічний вісник, 82(3), 80-89. https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/42534/2/GEJ_2023v82n3_Viblyi_P-Investment_potential_of_Ukraine_80-89.pdf
2. Гончар, І. В., & Погасій, С. О. (2019). Промисловий туризм: проблеми та перспективи розвитку. Міжнародний науковий журнал Інтернаука, (17 (2)), 19-22. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnj_2019_17%282%29_6.pdf
3. Казаков, В. Л., & Пацюк, В. С. (2023). Стратегія розвитку туризму в місті Кривий Ріг у повоєнний час. Програмний комітет, 116. <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/f6df2bbe-2ffa-4a63-918a-321d86ecdfd0/download>
4. Касенкова, К. (2021). Промисловий туризм як перспективний вектор розвитку туристичних дестинацій для індустріальних регіонів. Економіка та суспільство, (27). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/452/434>
5. Олексюк, Г. В., & Подольський, О. С. (2022). Проблеми та перспективи туристичної індустрії України в умовах сучасних викликів. Регіональна економіка, 3, 95-105. https://re.gov.ua/re202203/re202203_095_OleksyukHV,PodolskyuOS.pdf
6. Рейманн, М., Корнус, О. Г., Паланг, Х., & Корнус, А. О. (2023). Особливості розвитку туристичної діяльності у Сумській області в умовах війни та перспективи на майбутнє. https://scinotesgeo.at.ua/Vol2_Iss4/2023_SNSSPU.pdf#page=45
7. Цвілий, С. М. (2023). Методичний підхід до комплексної оцінки розвитку інвестиційного потенціалу індустрії туризму. Інтеллект XXI. Науковий економічний журнал, 53-64. http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2023/2023_4/12.pdf
8. Лесько, О. Й., Руда, Л. П., Причепка, І. В., & Адлер, О. О. (2019). Проблеми та перспективи розвитку туристичної складової економіки України. Ефективна економіка.№ 10. <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/26626/55254.pdf?sequence=3>
9. Білецька, Н. В., Наумов, О. Б., & Шепелева, О. В. (2024). Огляд наявних теоретико-методичних засад оцінки інвестиційного потенціалу підприємства туристичної галузі http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/ujae_2024_r04_a57.pdf
10. Коваль, О. Д. (2024). Методологічні підходи до визначення стратегічних пріоритетів розвитку туризму на гірських територіях. Академічні візії, (33). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/download/1296/1198>
11. Пацюк, В., & Казаков, В. (2023). Індустріальний туризм як ефективний напрям регенерації міст (аналіз досвіду Кривого Рігу). Visnyk of Karazin Kharkiv National University. Series" Geology-Geography-Ecology", (58). https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Aagcd%3A11%3A23773771/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Aagcd%3A171981537&crl=c&link_origin=scholar.google.com.ua
12. Boyko, O., & Liakh, V. (2024). Creation of new territories for the implementation of investment projects in the context of the european integration of Ukraine. Publishing

- House "Baltija Publishing".
<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/446/12049/25179-1>
13. Пацюк, В. С., & Шиян, Д. В. (2015). Аналіз європейського досвіду розвитку туризму індустріальної спадщини задля його подальшої апробації в Україні. *Географія та туризм*, (34), 93-103. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/gt_2015_34_12.pdf
14. Чернега, О. Б., Чернега, О. Б., Сорочан, В. О., & Сорочан, В. О. (2016). Діагностика стану світового та європейського ринків послуг промислового туризму. *Торгівля і ринок України*, (39-40), 141-151. http://elibrary.donnuet.edu.ua/1872/1/Chernega_Soroshan_article_01.pdf
15. Кошель, В. О. (2021). Формування структури та механізму функціонування світового ринку послуг промислового туризму. *Вісник ДонНУЕТ «Економічні науки»*, (2 (75)). <https://visniknew.donnuet.edu.ua/index.php/visnik/article/download/35/37>
16. Носирєв, О. О. (2022). Промисловий туризм в системі регіонального розвитку індустріальних територій. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан*, 193. https://www.researchgate.net/profile/Vadym-Polishchuk/publication/365610152_Osoblivosti_finansovoi_politiki_v_umovah_vijskovogo_stanu/links/637a769e54eb5f547cec296b/Osoblivosti-finansovoi-politiki-v-umovah-vijskovogo-stanu.pdf#page=193
17. Лужанська, Т. Ю., & Пекар, П. В. (2021). Роль промислового туризму в розвитку регіонів. http://dspace.s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/11166/1/The_%20role_%20of_%20industrial%20tourism.pdf
18. Зухейр, А. (2021). Особливості розвитку промислового туризму в Україні (на прикладі Дніпропетровської області). <http://elibrarysw.donnuet.edu.ua/id/eprint/19/1/%D0%90%D0%BC%D0%BC%D1%96%20%D0%97%D1%83%D1%85%D0%B5%D0%B9%D1%80.pdf>